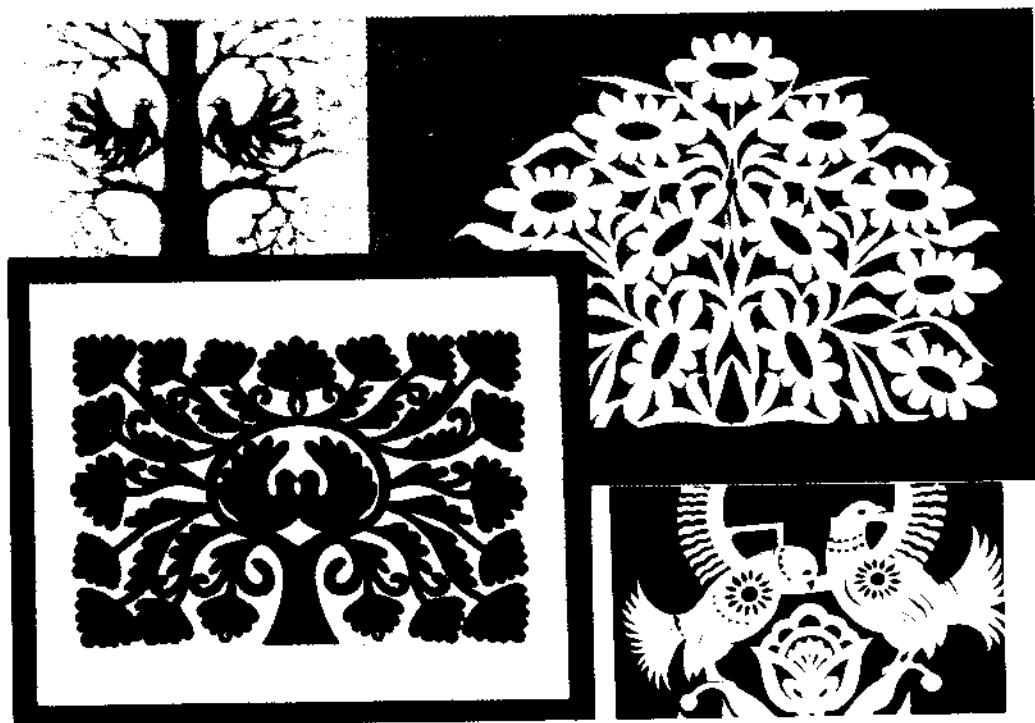

МИСТЕЦТВО ВИТИНАННЯ

Витинання — давня техніка оздоблення побуту українців

 Мистецтво *витинання* — одна з найдавніших українських технік оздоблення виробів. У давніх витинанках утілено здебільшого вічні символи природи. Українські витинанки — це орнаменти, ажурно вирізані з паперу.

Паперові прикраси для хатнього вжитку в різних місцях України називали по-різному: стригунці, зірочки, квіти, хрестики, козаки тощо. Є кілька груп витинанок для оздоблення стін: фігурки, розетки, дерева, стрічки, витинанки-шпалери тощо.

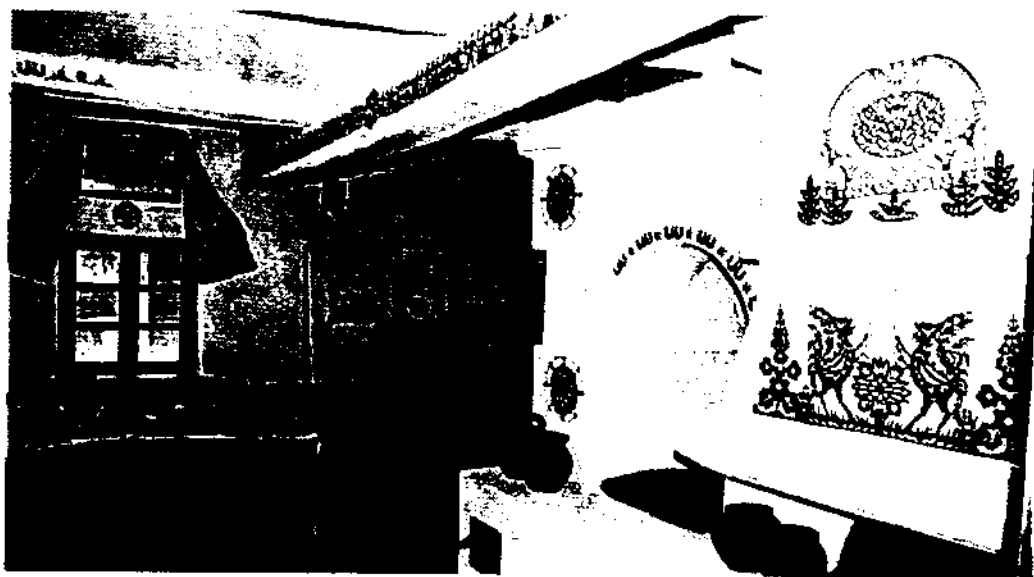
Різні регіони нашої країни мають свої мотиви витинанок. Наприклад, найуживаніший мотив витинанок Подніпров'я і Слобожанщини — це квіти. Витинанки

мали вигляд букетиків-вазонів. У селах Подніпров'я вироби здебільшого розміщували на поличках або над невеличкими віконцями хат.

Витинанки Прикарпаття відрізнялися переважанням геометричних і рослинних орнаментів. У цій місцевості їх наліплювали поздовжніми стрічками по під стелею, по сволоку*, навколо вікон. Тут паперові прикраси називали фіранковими, або фіранками.

Основним регіоном побутування витинанок було Поділля. Подільські витинанки були обмежені в кольорах, але відзначалися наявністю сюжетних мотивів: у них поєднувалися зображення зірочок, кружалець, гілок із птахами. Для цього регіону властиві два типи розташування витинанок на стінах — шпалерний і килимовий.

Згодом Україною поширилися нові види прикрас: витяті паперові рушники, рамочки, серветки тощо. Разом з розписами на печі, вишиваними рушниками, різьбленими дерев'яними побутовими речами та тканими виробами витинанки складали основу цілісного і неповторного інтер'єру української селянської хати.

*Свóлок — балка, яка підтримує стелю в будівлях.

У підручнику використано творчі роботи, надані Українським державним центром позашкільної освіти.

Відповіді до загадок:

с. 43 – риба в акваріумі; с. 50 – гарбузи; с. 72 – ящірка; с. 73 – равлик.

З М І С Т

Любий майстрику-третьокласнику! 3

ВИТИНАЄМ ВСІМ НА ПОДИВ ТАЄМНИЧИЙ СВІТ ПРИРОДИ

Мистецтво витинання	6
Витинання — давня техніка оздоблення побуту українців	6
Види витинанок	9
Матеріали та інструменти для витинання.	10
Мозаїка	15
Матеріали та інструменти для мозаїчного торцювання . . .	15
Техніка мозаїчного торцювання	16
<i>Перевір себе!</i>	20
<i>Пізнай себе</i>	20

ПАПЕРОВІ КВІЛІНГ-КВІТКИ СХОЖІ ВСІ НА ПЕТРИКІВКИ

Квілінг	24
Інструменти для квілінгу	25
Техніка виконання квілінгу.	25
Базові форми квілінгу	27
Оригамі	32
<i>Перевір себе!</i>	38
<i>Пізнай себе</i>	38

ВАБИТЬ БАРВАМИ І ПЛОДОМ КОЛЬОРОВИЙ СВІТ ПРИРОДИ

Робота з пластиліном	42
Вироби об'ємної форми	42

Комбінування природних і пластичних матеріалів	46
<i>Перевір себе!</i>	53
<i>Пізнай себе</i>	54
МИ — ХУДОЖНИКИ-МИТЦІ, ЛЯЛЬОК-ІГРАШОК ТВОРЦІ	
Робота з волокнами та нитками	58
Види волокон	58
<i>Перевір себе!</i>	64
КОНСТРУЮЄМ СВІТ ТЕХНІЧНИЙ НЕЗВИЧАЙНИЙ, БІОІЧНИЙ	
Виготовлення об'ємних фігур з дроту	66
Бісероплетіння	68
Правила безпечної праці	69
Мозаїка з природних і штучних матеріалів	70
<i>Перевір себе!</i>	73
ТВОРИ ДИВНІ, НЕЗВИЧАЙНІ Є В ЕТНІЧНОМУ ДИЗАЙНІ	
Довкілля художнього побуту	76
Декорування виробів	76
У майстерні писанкаря	78
<i>Перевір себе!</i>	83
І У БУДНІ, І У СВЯТО БУДЕМ СТИЛ СЕРВІРУВАТИ	
Харчування	86
Оздоблення одягу і взуття	88
Вишивка	88
Мережка	89
<i>Перевір себе!</i>	91
<i>Пізнай себе</i>	92
ТРЕБА РОЗУМ, РУКИ ВМІЛІ У ТЕХНІЧНОМУ ДОВКІЛЛІ	
Виготовлення і оздоблення об'ємних виробів	96
<i>Перевір себе!</i>	98
Додаток	101